

Κ΄ Παύλεια: Ολοκληρώθηκε στη Βέροια το 20ο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο: «Ο Απόστολος Παύλος και ο Πολιτισμός»(ΦΩΤΟ)

/ [Γενικά](#)

Ολοκληρώθηκαν με επιτυχία στη Βέροια οι εργασίες του 20ου τριήμερου Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου που διοργάνωσε η Ιερά Μητρόπολις Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας στο πλαίσιο των επετειακών Κ΄ Παυλείων.

Το θέμα του συνεδρίου ήταν «Ο Απόστολος Παύλος και ο Πολιτισμός» και την έναρξη των εργασιών του κήρυξε ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμος, που τιμάει με την παρουσία του τις φετινές επετειακές εκδηλώσεις των Κ΄ Παυλείων.

Νωρίτερα χαιρετισμούς απηύθυναν ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βελγίου κ. Αθηναγόρας, εκπρόσωπος του Οικουμενικού Πατριαρχείου, ο οποίος ανέγνωσε και το μήνυμα της ΑΘΠ του Οικουμενικού Πατριάρχου κκ Βαρθολομαίου, ο Αντιπεριφερειάρχης Ημαθίας κ. Κωνσταντίνος Καραπαναγιωτίσης, η Δήμαρχος Βέροιας κ. Χαρούλα Ουσουλτζόγλου, ο Κοσμήτωρ της Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ κ. Μιχαήλ Τρίτος, ο Πρόεδρος της επιστημονικής επιτροπής των παυλείων κ. Ιωάννης Καραβιδόουλος και ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης και

Καμπανίας κ. Παντελεήμων, ο οποίος αφού εισήγαγε τους συνέδρους στο κλίμα του φετινού θέματος κάλεσε τον Μακαριώτατο να κηρύξει την έναρξη των εργασιών του Συνεδρίου.

Εκπρόσωποι των Ορθοδόξων Πατριαρχείων και Αυτοκεφάλων Εκκλησιών
Φέτος στις εκδηλώσεις των Παυλείων και στις λατρευτικές εκδηλώσεις συμμετέχουν ως εκπρόσωποι των Ορθοδόξων Πατριαρχείων και Αυτοκεφάλων Εκκλησιών οι Σεβασμιώτατοι / Θεοφιλέστατοι:

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ

Μητροπολίτης Βελγίου κ. Αθηναγόρας

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Μητροπολίτης Κένυας κ. Μακάριος

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Αρχιεπίσκοπος Ανθηδώνος κ. Νεκτάριος

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ ΡΩΣΙΑΣ

Μητροπολίτης Τσελιάμπνισκ και Ζλατόουστ κ. Θεοφάνης

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ ΣΕΡΒΙΑΣ

Επίσκοπος Ρεμεζιανής κ. Ανδρέας

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Επίσκοπος Ουγγαρίας κ. Σιλουανός

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Μητροπολίτης Ρούσσε κ. Ναούμ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Μητροπολίτης Λεμεσού κ. Αθανάσιος

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Μητροπολίτης Παροναξίας κ. Καλλίνικος

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

Μητροπολίτης Σούπρασλ κ. Γρηγόριος

Κήρυξη έναρξης από τον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμο.

Ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμος κηρύσσοντας την έναρξη εργασιών του Συνεδρίου τόνισε: «Ιδιαίτερη χαρά μας δίνει κάθε χρόνο η είδηση της συγκλήσεως των παυλείων και μείζονα ακόμη εφέτος που συμπληρώνονται 20 χρόνια από την ευλογητή καθιέρωση αυτού του πολύ σημαντικού ατήσιου θεσμού. Πρέπει να ευχαριστούμε τον «πρώτον μετά τον Ένα», όπως τον χαρακτηρίζει ο ιερός Χρυσόστομος, και να τιμούμε την σεπτή του μνήμη. Άπαντες έχουμε χρέος να προσφεύγουμε με πνεύμα μαθητείας προς τον λόγο και την μαρτυρία του Αγίου Αποστόλου των εθνών. Είναι ο διδάσκαλος των Βεροιέων, των Αθηναίων, των Ελλήνων, των Ευρωπαίων και όλων των εθνών ανά

την οικουμένη.

Ο Παύλος αγαπήθηκε σε όλον τον κόσμο και σε όλους τους καιρούς για την μεγάλη σοφία του. Έφερε το μήνυμα της αγάπης, η οποία δεν περιορίζεται μόνο στους πιστούς, αλλά απευθύνεται προς όλους τους ανθρώπους. Έδωσε νέα ώθηση και πραγματοποίησε νέα μεγάλα άλματα στην πορεία της σκέψης. Υπήρξε κορυφαίο πνευματικό ανάστημα, που αποτέλεσε πραγματικό ορόσημο του χριστιανισμού και των γραμμάτων με παγκόσμια ακτινοβολία. Έθεσε τα θεμέλια του Χριστιανισμού εν μέσω των εθνών και μας κληροδότησε έναν αδαπάνητο πνευματικό θησαυρό.

Ο λόγος του αποτελεί κληρονομιά όλου του κόσμου. Οι επιστολές του είναι από τα γνωστότερα κείμενα της παγκόσμιας γραμματείας. Υπήρξε ο πρωτοπόρος εκείνος που γεφύρωσε τον πρώιμο χριστιανισμό με τον ελληνικό κόσμο. Υπήρξε αυτός που κήρυξε με σοφία στην Αθήνα και τις μεγαλύτερες μητροπόλεις του αρχαίου κόσμου. Υπήρξε ο εκχριστιανιστής της Ευρώπης· ο εκλεκτός του Κυρίου· αυτός που προέβαλε το πρωτάκουστο κήρυγμα της συναδέλφωσης των λαών και της ισότητας των ανθρώπων. Υπήρξε εκείνος που έγραψε τα συγκλονιστικά λόγια «Η αγάπη όλα τα υπομένει, η αγάπη ουδέποτε εκπίπτει».

Είναι ανάγκη να αναλογιστούμε το μεγαλείο αυτού του ταπεινού σκηνοποιού, που έγινε από τους σοφότερους ανθρώπους της εποχής του χωρίς να έχει ιδιοτελείς προσωπικές επιδιώξεις, χωρίς να κερδίσει μέσα από τη θαυμαστή του πορεία καμμία τιμή ου κόσμου τούτου, ούτε δόξα, ούτε σπουδαίες θέσεις – αντιθέτως υπέστη τρομερές κακουχίες, διώξεις και τέλικά το μαρτύριο. Στο πρόσωπό του συναντήθηκαν η κοσμική σοφία με την άνωθεν σοφία και τούτο είχε ως αποτέλεσμα να αναδειχθεί ένας αληθινά χαρισματικός άνθρωπος.

Αυτόν τον πνευματικό θησαυρό η Εκκλησία καλείται να τον διαφυλάττει και να τον καλλιεργεί μέσα ακριβώς από τέτοιες εκδηλώσεις και συνάξεις. Θα ήθελα να συγχαρώ τον αγαπητό αδελφό και συλλειτουργό εν Κυρίω, Σεβασμιώτατον Μητροπολίτη Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμονα για την μέριμνα και την αφοσίωσή του στη διοργάνωση του επιστημονικού Συνεδρίου και των συναφών εκδηλώσεων, Είμαι βέβαιος ότι πολύτιμες σκέψεις θα κατατεθούν και πάλι κατά τη διάρκειά τους. Εύχομαι την πλήρη ευόδωσή τους και, με την ευλογία και τη Χάρη του Θεού τα «Παύλεια» να εξακολουθήσουν να μας συντροφεύουν πνευματικώς και αδιαλείπτως επί πλείστα έτη.

Με τις σκέψεις αυτές κηρύσσω την έναρξη του φετινού επετειακού 20ου Διεθνούς Επιτημονικού Συνεδρίου».

Χαιρετισμός του σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Βεροίας κ. Παντελεήμονος
«Οὐ γάρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν ἀλλά τήν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν» (Ἐβρ. 13.14)

Σαφής καί θαρραλέα ἡ ὁμολογία τοῦ ἀποστόλου Παύλου μέ τήν ὁποία σχεδόν κατακλείει τήν τελευταία του ἐπιστολή πρός τούς Ἑβραίους, κλείνοντας μέ αὐτήν

ένα νοητό κύκλο που άνοιξε, όταν εγκαταλείποντας την «άναστροφήν» αυτού «έν τῷ Ἰουδαϊσμῷ» (Γαλ. 1.13) επέλεξε να ακολουθήσει την κλήση του καλέσαντος αυτόν «κλήσει αγία» (2 Τιμ. 1.9) στον δρόμο προς την Δαμασκό και να γίνει μαθητής και απόστολός του.

Ο ρωμαίος πολίτης που δεν διστάζει να διεκδικήσει τὰ δικαιώματά του, όταν διώκεται χάριν του Χριστού και του εὐαγγελίου του, και καυχᾶται ὡς «οὐκ ἀσήμου πόλεως πολίτης» (Πράξ. 21.39), διαβεβαιοῖ τούς ὁμοεθνεῖς του ἀλλά και ὅλους τούς εἰς Χριστόν πιστεύοντας ὅτι πατρίδα μας δὲν εἶναι ἡ πόλις τῆς καταγωγῆς ἢ τῆς διαμονῆς μας ἀλλά ἡ μέλλουσα και οὐράνια πόλις, «ἥς τεχνίτης και δημιουργός ὁ Θεός» (Ἑβρ. 11.10).

Αὐτές τῖς δύο πόλεις προσπαθεῖ νὰ συνδέσει ὁ πρωτοκορυφαῖος ἀπόστολος μεταποιῶντας μέ τῆ χάρη τοῦ Θεοῦ και τό κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου τούς ἀνθρώπους ἀπό πολίτες τῆς γῆς σέ μελλοντικούς οὐρανοπολίτες, σέ «συμπολίτες τῶν ἀγίων και οἰκείου τοῦ Θεοῦ» (Ἐφεσ. 2.19), συμβάλλοντας καταλυτικά στον πολιτισμό, ὡς τὴν ἔκφραση τῶν ἐπιτευγμάτων τοῦ ἀνθρώπου ὡς συνόλου και δίδοντάς του μία ἄλλη διάσταση, πνευματική και οὐράνια.

Διότι ἐφόσον πολιτισμός θεωρεῖται τό σύνολο τῶν ἐπιτευγμάτων τοῦ ἀνθρώπου ὄχι ὡς μονάδα, παρότι οἱ ἐπιτυχίες τῶν ἐπιμέρους προσώπων συνεισφέρουν ἀσφαλῶς στή διαμόρφωση τοῦ πολιτισμοῦ, ἀλλ' ὡς ὁμάδα και ὡς κοινωνία, ἀντιλαμβάνεται εὐκόλα κανεῖς πόσο καθοριστική εἶναι ἡ συμβολή τοῦ ἀποστόλου τῶν Ἑθνῶν στον πολιτισμό μέσω τῆς συγκεκριμενοποιήσεως ὀρισμένων θεμελιωδῶν ἀρχῶν τῆς διδασκαλίας τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἔτσι ἡ εὐαγγελική θεώρηση τῆς σχέσεως τῶν ἀνθρώπων μέ τόν Θεό ὡς σχέση τέκνων πρὸς πατέρα και πατρός πρὸς τέκνα ἐξειδικεύεται ἀπό τόν πρωτοκορυφαῖο ἀπόστολο και διασαφηνίζεται ὡς σχέση ἰσότητος μεταξύ τῶν δύο φύλων, μεταξύ τῶν ἀνθρώπων διαφορετικῆς καταγωγῆς και ἐθνικότητος, ἀλλά και μεταξύ τῶν ἀνθρώπων διαφορετικῆς κοινωνικῆς θέσεως. Ἡ διακήρυξη του «οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος ἢ Ἕλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδέ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν και θῆλυ, πάντες γάρ ὑμεῖς εἶς ἔστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Γαλ. 3.28) ἀποτελεῖ τό θεμέλιο κάθε πολιτισμένης κοινωνίας ἀλλά και τὴ βάση ἐπάνω στήν ὁποία στηρίζεται ὁ πολιτισμός. Διότι ὁ πολιτισμός προϋποθέτει ἀνθρώπους ἐλευθέρους και ἀνθρώπους σεβόμενους ὁ ἕνας τόν ἄλλο. Χωρίς τὴν ἐλευθερία, τὴν πνευματική ἐλευθερία, ὁ ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ νὰ δημιουργήσει ἔργα ὑψηλά και μεγάλα, ὅπως ἀποδεικνύει ἡ ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος.

Τό δεύτερο στοιχεῖο τῆς εὐαγγελικῆς διδασκαλίας τό ὁποῖο ἐξειδικεύει ὁ ἀπόστολος Παῦλος εἶναι αὐτό τῆς μακροθυμίας τοῦ Θεοῦ πρὸς τόν ἄνθρωπο.

Ἄν ὁ Θεός μακροθυμεῖ ἔναντι τοῦ πλάσματός του, ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει νὰ ἀνέχεται τόν συνάνθρωπό του, ὀφείλει νὰ ἀνέχεται «ἡδέως και τῶν ἀφρόνων» (2 Κορ. 11.19), νὰ ἀνέχεται και αὐτούς που πρεσβεύουν διαφορετικές πίστεις και νὰ

συνομιλεί μαζί τους, όπως τό έπραξε και ό ίδιος στην Άθήνα, απευθυνόμενος στους «κατά πάντα δεισιδαιμονεστέρους» λάτρεις τών ποικίλων θεών πολίτες της. Επί τής έν αγάπη άνοχής όλων τών ανθρώπων, τήν όποία συστήνει έπανειλημμένως ό άπόστολος Παύλος (Έφεσ. 4.2 «άνεχόμενοι αλληλων έν αγάπη», Κολ. 3.13 «άνεχόμενοι αλληλων») μπορεί μόνο νά θεμελιωθεί ή άρμονική συνεργασία μεταξύ τών ανθρώπων, ή όποία άποτελεί προϋπόθεση για τή δημιουργία έργων πολιτισμού. Τό τρίτο στοιχείο είναι ή έντολή τής αγάπης προς τόν Θεό και τόν άνθρωπο. Ό ουρανοβάμων άπόστολος δέν άναδεικνύει απλώς τή σπουδαιότητα και τήν άναγκαιότητά της μέ τόν υπέροχο ύμνο τής αγάπης, αλλά και προσδιορίζει τήν μέν αγάπη προς τόν Θεό ως άπόλυτη ταύτιση του ανθρώπου μέ τόν Χριστό όμολογώντας για τόν έαυτό του «ζω δέ ούκέτι έγώ, ζή δέ έν έμοί Χριστός» (Γαλ. 2.20), τήν δέ αγάπη προς τόν άνθρωπο ως τήν άπόλυτη έξοδο από τήν έγωιστική ιδιοτέλεια, παροτρύνοντας τους άκροατές του «μηδείς τό έαυτοϋ ζητείτω αλλά τό του έτέρου» (1 Κορ. 10.24) και δηλώνοντας ότι ό ίδιος δέν ζητά τό «έαυτοϋ σύμφορον αλλά τό τών πολλών» (1 Κορ. 10.33), επιδίωξη ή όποία καταλήγει στη θυσιαστική προσφορά του έαυτοϋ μας για τή σωτηρία του άδελφοϋ μας.

Αυτό ακριβώς έκφράζει ό άπόστολος Παύλος λέγοντας «τίς άσθενεί και ούκ άσθενώ; τίς σκανδαλίζεται και ούκ έγώ πυροϋμαι;» (2 Κορ. 11. 29) αλλά και νά γίνει ό ίδιος άνάθεμα προκειμένου νά σωθούν οι άδελφοί του: «ηϋχόμενη άνάθεμα είναι αυτός έγώ από του Χριστου υπέρ τών άδελφών μου» (Ρωμ. 9.3).

Η υπέρβαση τής αγάπης τήν όποία υποδεικνύει ό μέγας άπόστολος ως τρόπο ζωής και συμπορεύσεως του ανθρώπου μέ τόν συνάνθρωπό του άποτελεί χωρίς άμφιβολία πηγή έμπνεύσεως για τόν πολιτισμό. Όχι μόνο γιατί δέν ύπάρχει άνώτερος πολιτισμός από αυτόν μιās κοινωνίας αλληγγεύης και προσφοράς του ένός μέλους της προς τό άλλο, αλλά και διότι δέν ύπάρχει ύψηλότερο κίνητρο από αυτό τής αγάπης, τό όποιο μεταμορφώνει και τόν πιό ταπεινό και εϋτελή άνθρωπο σε έναν άσυναγώνιστο τεχνίτη έργων άληθινου πολιτισμού.

Γιατί πολιτισμός, όπως είπαμε, δέν είναι τά έπιτεύγματα τών μεμονωμένων ανθρώπων αλλά τό οικοδόμημα τής συνολικής και κοινής προσπάθειας τών ανθρώπων πού γίνεται έφικτή μόνο μέ τόν σεβασμό στο άνθρώπινο πρόσωπο, τήν άνεκτικότητα έναντι τής ιδιοπροσωπίας του άλλου και τήν αλληλοπεριχώρηση τής αγάπης.

Και αυτά τά τρία βασικά και θεμελιώδη στοιχεία τά όποια δέν συμβάλλουν απλώς στην πρόοδο του πολιτισμού μας, αλλά συμβάλλουν στη δημιουργία ένός πολιτισμού μέ έπίκεντρο τόν άνθρωπο πού δέν ενδιαφέρεται μόνο για τό σήμερα άγνοώντας τό χθές και τό αύριο, άγνοώντας τή «μέλλουσα» και μένουσα πόλη, για τήν όποία τόν δημιούργησε ό Θεός και τής όποίας απείκασμα όφείλει νά είναι ό κόσμος μέσα στον όποιο ζοϋμε, τά όφείλουμε στο κήρυγμα και τή διδασκαλία του πρωτοκορυφαίου άποστόλου Παύλου, πού τιμοϋμε και φέτος μέ αυτό τό συνέδριο

καί μέ ὅλες τίς ἐκδηλώσεις τῶν Κ΄ Παυλείων πού προηγήθηκαν καί ἔπονται μέχρι τόν Διορθόδοξο ἑσπερινό στό Βῆμα του κατά τήν ἡμέρα τῆς ἑορτῆς του.

Τά ὀφείλουμε στόν μεγάλο Ἀπόστολο πού ὡς καλός παιδαγωγός καί στοργικός πνευματικός πατέρας δέν ἔπαυσε ποτέ νά μᾶς διδάσκει καί νά μᾶς καθοδηγεῖ μέ ποικίλους τρόπους ἀλλά καί μέ τά συνέδρια πού μᾶς ἀξίωσε νά ὀργανώνουμε εἴκοσι χρόνια τώρα πρός τιμήν του, διδάσκοντάς μας τί εἶναι πραγματικά πολιτισμός.

Κατακλείοντας τόν σύντομο αὐτόν χαιρετισμό θά ἤθελα νά καλωσορίσω μέ πολλή τιμή καί σεβασμό τόν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Ἰερώνυμο, καί νά τόν εὐχαριστήσω θερμότατα γιατί παρά τό ἐξαιρετικά βεβαρυμένο πρόγραμμα του αὐτῶν τῶν ἡμερῶν, τιμᾷ τά Κ΄ Παύλεια καί τό Συνέδριο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας μέ τήν παρουσία του.

Εὐχαριστῶ καί καλωσορίζω τούς Σεβασμιωτάτους ἐκπροσώπους τῶν πρεσβυγενῶν καί νεωτέρων Πατριαρχείων καί τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν οἱ ὁποῖοι μεταφέρουν τίς εὐχές καί τήν εὐλογία τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου καί τῶν Μακαριωτάτων Πατριαρχῶν καί Ἀρχιεπισκόπων πρός τό Συνέδριό μας, καί νά τούς εὐχαριστήσω θερμά γιά τήν παρουσία τους καί τή συμμετοχή τους στό Συνέδριό μας.

Καλωσορίζω ἐπίσης καί εὐχαριστῶ τούς τίς πολιτικές καί στρατιωτικές ἀρχές τῆς πόλεως καί τοῦ Νομοῦ μας, τούς ἐκπροσώπους τῆς τοπικῆς καί περιφερειακῆς αὐτοδιοικήσεως, τόν εὐαγῆ κλῆρο καί τόν φιλόθεο λαό τῆς ἐπαρχίας μας καί ὅλους τούς ἀγαπητούς παρόντες, πού ἐκφράζουν μέ τή συμμετοχή τους τήν ἀγάπη καί τήν τιμή τους στόν ἀπόστολο τῶν Ἑθνῶν καί ἰδρυτή τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας, ἀπόστολο Παῦλο.

Θερμές εὐχαριστίες ἀνήκουν στά μέλη τῆς Ἐπιστημονικῆς καί Ὄργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συνεδρίου, καί ὅλους τούς διαπρεπεῖς εἰσηγητές, ἀρχιερεῖς, κληρικούς καί πανεπιστημιακούς καθηγητές, οἱ ὁποῖοι συμμετέχουν καί φέτος στό Συνέδριό μας, τιμῶντας τόν μεγάλο ἀπόστολο, πρός τόν ὁποῖο καί ἐκφράζω τήν εὐγνωμοσύνη μας, γιατί μᾶς ἀξίωσε νά συμπληρώσουμε αὐτόν τόν κύκλο τῶν εἴκοσι ἐτῶν «Παυλείων» καί νά τοῦ τόν προσφέρουμε «εἰς ἀγάπης ἀντέκτισιν».

Παρακαλῶ θερμά τόν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος νά λάβει τόν λόγο καί νά κηρύξει τήν ἔναρξη τῶν ἐργασιῶν τοῦ Κ΄ Συνεδρίου μας πρός τιμήν τοῦ ἁγίου ἐνδόξου ἀποστόλου Παύλου, τοῦ ἰδρυτοῦ τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ἡ 1η πανηγυρική Συνεδρία. «Ο Ἀπόστολος Παῦλος, τα Παύλεια καὶ ο Πολιτισμός»
Στην πρώτη πανηγυρική συνεδρία κατά την οποία προήδρευσε ο Κοσμήτωρ της Θεολογικῆς Σχολῆς ΑΠΘ κ. Μιχαήλ Τρίτος.

Την εναρκτήρια εἰσήγηση ἔκανε ο ομ. Καθηγητής της Θεολογικῆς Σχολῆς ΑΠΘ κ. Ἰωάννης Καραβιδόπουλος με θέμα «Ο Ἀπόστολος Παῦλος, τα Παύλεια καὶ ο Πολιτισμός». Ο ομιλητής ἀφού διευκρίνησε τον ὄρο «πολιτισμός» ἀναφέρθηκε στη

δημιουργική όσμωση χριστιανισμού και πολιτισμού της εποχής του Αποστόλου Παύλου, τόνισε ότι ο χριστιανισμός μορφοποίησε το Δυτικό πολιτισμό, ενώ νωρίτερα αφομοίωσε τα αγαθά του ελληνικού πολιτισμού.

Τέλος, ο ομιλητής αναφέρθηκε στη συνεισφορά των Παυλείων στον παγκόσμιο πολιτισμό.

Παρουσίαση τιμητικού τόμου.

Μετά την ολοκλήρωση του πρώτου μέρους έγινε η παρουσίαση του επετειακού τόμου «Παύλεια» από τον σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Κίτρους κ. Γεώργιο και τον Καθηγητή κ. Χαράλαμπο Ατματζίδη, ενώ μίλησε και ο επιμελητής της έκδοσης Ευστάθιος Λιανός - Λιάντης.

Ο τόμος εξεδώθη με την ευκαιρία συμπληρώσεως 20 χρόνων Παυλείων και περιλαμβάνει μηνύματα προκαθημένων και προτότυπες επιστημονικές μελέτες στις 600 σελίδες του.

Τιμητικές διακρίσεις.

Στο τέλος της πρώτης συνεδρίας ο σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας κ. Παντελεήμων τίμησε τον Μακαριώτατο με το παράσημο των Παυλείων, που κυκλοφόρησε για την επέτειο των 20 χρόνων, ενώ στη συνέχεια ο Μακαριώτατος επέδωσε το αυτό παράσημο στον σεβ. Μητροπολίτη Κίτρους κ. Γεώργιο, για την πολύχρονη συνεισφορά του στα Παύλεια, καθώς και σε όλα τα μέλη της επιστημονικής επιτροπής των Παυλείων.

Η 2η Συνεδρία.

Αρχικά έγινε και η ανάγνωση μηνυμάτων από τους εκπροσώπους των Ορθοδόξων Πατριαρχείων και Αυτοκεφάλων Εκκλησιών.

Στην 2η συνεδρία προήδρευσε ο Καθηγητής κ. Μιλτιάδης Κωνσταντίνου ο οποίος παρουσίασε τους εισηγητές:

α) Κωνσταντίνο Χρήστου, Καθηγητή της Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ. ο οποίος εισηγήθηκε το θέμα: «Ο Απόστολος Παύλος και η στωική φιλοσοφία». Μεταξύ άλλων τόνισε ότι ο απ. Παύλος ζει σε μια εποχή όπου η επίδραση της Στωικής φιλοσοφίας είναι έκδηλη. Η Στοά (μέση και νεότερη) άσκησε επίδραση στη χριστιανική σκέψη λόγω της ηθικής της διδασκαλίας, ήδη από την αποστολική περίοδο. Τόσο ο Παναίτιος ο Ρόδιος, όσο και ο μαθητής του Ποσειδώνιος συνέδεσαν τη θρησκεία με τη φιλοσοφία, τον άνθρωπο με το θεϊκό Λόγο. Ο απ. Παύλος γνώστης της ελληνικής γλώσσας, ίσως μελέτησε έργα Στωικών κατά την παραμονή του στην Ελλάδα. Ο ίδιος δεν ήταν Στωικός, αλλά στο περιβάλλον του υπήρχε εκτίμηση για τη «φιλοσοφία της ζωής», όπως χαρακτηρίστηκε ο στωικισμός. Λεκτικά δάνεια από το στωικισμό μπορούν να εντοπιστούν στις επιστολές του απ. Παύλου. Το «ζήν κατά φύσιν», σύνθημα των στωικών, η «αρχή της συμπάθειας» και όροι όπως συνείδηση, πνευματικός, ψυχικός, νους, φύσις, μορφή - σχήμα, μεταμορφούσθαι κ.α., οι οποίοι συναντώνται στο στωικισμό,

αρκετοί από αυτούς ήταν σε κοινή χρήση και από τους Ο΄. Υπάρχει η τάση στην έρευνα που δέχεται ότι ο απ. Παύλος επηρεάστηκε από έναν πλατωνίζοντα στωικισμό. Το θέμα της σχέσης απ. Παύλου με το στωικισμό και με την ελληνική φιλοσοφία παραμένει ανεξάντλητο.

β) Κωνσταντίνο Ζάρα, Επ. Καθηγητή Θεολογικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α. ο οποίος εισηγήθηκε το θέμα: «Ο Απόστολος Παύλος και ο Ιουδαϊκός πολιτισμός της εποχής του».

Ο καθηγητής στην εισήγησή του ανέφερε ότι για να κατανοήσουμε ορθά το έργο του απ. Παύλου θα πρέπει να γνωρίσουμε τον Ιουδαϊσμό της εποχής του. Πέρα από τις αδιαμφισβήτητες επιρροές του Ελληνορωμαϊκού περιβάλλοντος, η σκέψη του οφείλει πολλά στις ιουδαϊκές του ρίζες. Το ίδιο πρόσωπο έχει δύο όψεις. Στην ταυτότητα του Σαύλου κρύβεται το μυστικό για την ουσιαστικότερη προσέγγιση του Παύλου. Ο απ. Παύλος συναντάται με τον αναστημένο Χριστό, όπως στην Π.Δ. ο Ιακώβ με τον άγγελο ή το Θεό. «Όταν ο Παύλος δεν έρχεται στον Κύριο, έρχεται ο Κύριος στον Παύλο» και η συνάντηση αυτή παίζει καθοριστικό ρόλο στο σχέδιο του Θεού για τον άνθρωπο. Ο Παύλος σέβεται τις ιουδαϊκές αξίες, αλλά τις εμβαπτίζει στο ευαγγέλιο του Χριστού. Με την «απόδραση» του Παύλου γίνεται μετάβαση από τον ιουδαϊσμό σε έναν θεολογικό οικουμενισμό, σε έναν μετανομικό Χριστιανισμό. Έχοντας ως καμβά τον Ιουδαϊκό κόσμο της περιόδου αυτής, μπορεί να αναγνωστεί η προσωπικότητα του Παύλου μέσα από εικόνες, αξίες και σύμβολα και των συμπατριωτών του.

Η 3η Συνεδρία.

Στην 3η συνεδρία προήδρευσε ο Ομ. Καθηγητής κ. Δημήτριος Καϊμάκης ο οποίος παρουσίασε τους εισηγητές:

α) Βελουδία Παπαδοπούλου – Σιδέρη, Καθηγήτρια Θεολογικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α., η οποία εισηγήθηκε το θέμα: «Ο Απόστολος Παύλος και η Παλαιά Διαθήκη». Η Καθηγήτρια στην εισήγησή της τόνισε ότι το πρόβλημα της σχέσης Π.αλαιάς με την Κ.αινή Διαθήκη είναι παλαιό όσο και ο Χριστιανισμός. Ο Χριστός τονίζει ότι το έργο του δεν είναι να καταλύσει το Νόμο, αλλά να τον «πληρώσει». Στην ίδια γραμμή κινείται και ο απ. Παύλος. Στις επιστολές του απ. Παύλου βρίσκονται πολλά χωρία και όροι της Π.Δ. Άλλα από αυτά είναι παρμένα από τη μετάφραση των Ο΄, άλλα από το Μασωριτικό κείμενο και άλλα μεταφράζονται από τον ίδιο. Συγκεκριμένα στην εισήγηση παρουσιάστηκε το χωρίο Αββ 2 4 σε σχέση με το Ρω 1,17. Η φράση αυτή στην Π.Δ. αποτελεί απάντηση του Θεού στο σχετικό με τη θεοδικία ερώτημα του προφήτη Αββακούμ. Ο απ. Παύλος σκοπίμως διαμορφώνει το προφητικό κείμενο για να τονίσει τη «δικαιοσύνη» εκ πίστεως, θέμα βασικό της επιστολής προς Ρωμαίους.

β) Μητροπολίτης Κένυας κ. Μακάριος , Κοσμήτωρ της Πατριαρχικής Σχολής Ναϊρόμπι (Κένυας), ο οποίος εισηγήθηκε το θέμα: «Ο Απόστολος Παύλος, η

ιεραποστολή και ο πολιτισμός». Ο σεβασμιώτατος ανέφερε ότι μέσα από την αλληλογραφία δύο ρωμαίων αξιωματούχων του α΄ αι. ξεδιπλώνεται η αναζήτηση της πορείας και του έργου του απ. Παύλου. Σκιαγραφήθηκε το ιεραποστολικό έργο του Παύλου και η πορεία του από την Ταρσό έως πιθανόν και την Ισπανία. Με εφόδια τις ιουδαϊκές καταβολές του, την ελληνιστική του παιδεία και σύνθημά του το «ουαί εμοί εάν μη ευαγγελίζομαι» ο Παύλος, ως ιεραπόστολος, προβάλλει την παγκοσμιότητα της διδασκαλίας του Ιησού. Τα αγαθά του οικουμενικού κηρύγματος δεν είναι μόνον θρησκευτικά, αλλά και πολιτισμικά. Ο απόστολος χωρίς να απορρίπτει τις ιουδαϊκές του καταβολές, ευαγγελίζεται ένα νέο ήθος, σεβόμενος την πολιτιστική ταυτότητα κάθε λαού. Κατά τη διάρκεια της εισήγησης προβλήθηκαν στιγμιότυπα της λατρευτικής ζωής αφρικανών της ιεραποστολικής εκκλησίας της Κένυας.

Η 4η Συνεδρία.

Στην 4η συνεδρία προήδρευσε ο ομ. Καθηγητής κ. Βασίλειος Γιούλτσης, ο οποίος παρουσίασε τους εισηγητές:

α) Kristic Darko, Δρ. Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ. ο οποίος εισηγήθηκε το θέμα: «Ο Απόστολος Παύλος και η αυτοκρατορική λατρεία στην επιστολή προς Γαλάτας». Ο εισηγητής τόνισε ότι τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια καινούρια προσέγγιση στο πρόβλημα της θεολογίας της επιστολής προς Γαλάτας. Πρόκειται για την εισαγωγή του θέματος της αυτοκρατορικής λατρείας στη θεολογική ερμηνεία της επιστολής. Το φαινόμενο της αυτοκρατορικής λατρείας δεν μπορεί να περιοριστεί μόνο στην πολιτική της διάσταση, αλλά είχε έντονο θρησκευτικό χαρακτήρα και ήταν οργανικά συνδεδεμένη με τις παραδοσιακές θρησκευτικές λατρείες, κυρίως στην περιοχή της Μ. Ασίας. Αναφέρονται τα πορίσματα της σύγχρονης έρευνας για το εν λόγω θέμα και στη συνέχεια τίθενται ερωτήσεις για το αν πολλές αναφορές και έννοιες της επιστολής μπορούν να κατανοηθούν και στο πλαίσιο της αυτοκρατορικής λατρείας.

β) Ιωάννης Κουκίδης, υπ. Διδάκτωρ Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ. ο οποίος εισηγήθηκε το θέμα: «Ο Απόστολος Παύλος σε παροιμίες του ελληνικού λαού». Ο εισηγητής ανέφερε ότι ο Ιησούς αρκετές φορές χρησιμοποιούσε στο λόγο του παροιμίες ως απαντήσεις σε ερωτήματα που του έθεταν. Παροιμίες υπάρχουν σε όλους τους λαούς. Ο λαός γνωρίζει άμεσα και έμμεσα το λόγο του Θεού και χρησιμοποιεί το βιβλικό λόγο για να δώσει κύρος στα λεγόμενά του. Το σύνολο σχεδόν των παροιμιών με τη σημερινή τους μορφή διαμορφώθηκε στα χρόνια της οθωμανικής κυριαρχίας. Στις επιστολές του απ. Παύλου εντοπίστηκαν ενδεικτικά, συγκεκριμένα χωρία στα οποία μπορεί κανείς να διαπιστώσει ότι αποτέλεσαν τη βάση για τη δημιουργία παροιμιών. Στις παροιμίες αυτές διαπιστώνεται είτε η κατανόηση, είτε η παρανόηση των βιβλικών λέξεων ή φράσεων. Οι παροιμίες αποτελούν ένα κομμάτι του λαϊκού πολιτισμού στο οποίο διαπιστώνεται η

επίδραση του Παύλειου λόγου.

Η 5η Συνεδρία.

Στην 5η συνεδρία προήδρευσε ο Καθηγητής κ. Χρυσόστομος Σταμούλης, πρόεδρος τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ., ο οποίος παρουσίασε τους εισηγητές:

α) Βασίλειος Γιούλτσης, ομ. καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ. ο οποίος εισηγήθηκε το θέμα: «Σύγχρονες πολυπολιτισμικές κοινωνίες υπό το φως της Παύλειας θεολογίας». Ο εισηγητής ανέφερε ότι οι πολυπολιτισμικές κοινωνίες προϋποθέτουν την ύπαρξη πολλών κοινωνικών ομάδων με διαφορετικά στοιχεία. Η ανάγκη επιβίωσης και οι τοπικές διώξεις δημιουργούν κύματα μεταναστών που ζητούν όραμα για μια καλύτερη ζωή. Οι δυσκολίες αποδοχής των μεταναστών από τις χώρες υποδοχής οδηγούν σε φαινόμενα ξеноφοβίας και περιθωριοποίησης του «άλλου». Ο «άλλος» αποτελεί αντικείμενο μελέτης των κοινωνικών επιστημών. Στον απ. Παύλο ο «άλλος» αποκτά άλλη θέαση, ονομάζεται πλησίον, αδελφός, συστρατιώτης, υιός Θεού. Στη νέα πραγματικότητα γεφυρώνονται οι οποιεσδήποτε αποστάσεις μεταξύ των ανθρώπων. Το φαινόμενο της εθνοφοβίας και της φυλετικής ιεράρχησης δεν έχουν θέση στην πραγματικότητα αυτή. Η έξοδος της Εκκλησίας στον κόσμο οδηγεί στην υπέρβαση κάθε είδους προκαταλήψεων και αποτελεί θρίαμβο της αγάπης.

β) Γεώργιος Σκιαδαρέσης, Αρχαιολόγος της 11ης Ε.Β.Α. ο οποίος εισηγήθηκε το θέμα: «Οι κορυφαίοι Απόστολοι Πέτρος και Παύλος στην Παλαιά Μητρόπολη της Βέροιας». Ο εισηγητής τόνισε ότι ο ναός της παλαιάς Μητρόπολης αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα μνημεία της Βυζαντινής Βέροιας. Είναι τρίκλιτη Βασιλική με εγκάρσιο κλίτος πιθανόν του 11ου αι. χτισμένη πάνω σε παλαιότερο ναό. Οι τοιχογραφίες είναι δείγματα υψηλής τέχνης και καλύπτουν τους εσωτερικούς τοίχους του ναού. Οι κορυφαίοι απόστολοι εικονίζονται σε μετάλλια και προεξάρχουν των άλλων αποστόλων. Στο ναό υπάρχουν πολλές παραστάσεις που παριστάνουν τους δυο κορυφαίους αποστόλους, όπως η βάπτιση του Χριστού, με το Χριστό ευλογούντα στο μέσον κ.α. Στην εικονογραφία του ναού υπερτονίζεται το πρόσωπο του αποστόλου Παύλου. Θα μπορούσε να υποστηριχθεί τελικά, ότι ο ναός ήταν αφιερωμένος στον απ. Παύλο και Πέτρο

γ) Γεώργιος Φουστέρης, Επ. Καθηγητής Α.Ε.Α.Θ. ο οποίος εισηγήθηκε το θέμα: «Ο Απόστολος Παύλος στην Τέχνη Ανατολής και Δύσης». Ο εισηγητής ανέφερε ότι το πρόσωπο του απ. Παύλου έχει σταθερά προσωπογραφικά χαρακτηριστικά, αποτελεί ιστορική πηγή και τεκμήριο. Ο απ. Παύλος δεν εικονίζεται μόνος, αλλά συνήθως μαζί με τον απ. Πέτρο ή με άλλους αποστόλους και σε ιδιαίτερα προβεβλημένους χώρους του ναού. Ο απ. Παύλος εικονίζεται σε γεγονότα τα οποία χρονικά ήταν προγενέστερα της μεταστροφής του, όπως στις εμφανίσεις του αναστημένου Ιησού, στην Ανάληψη, Πεντηκοστή, «πορευθέντες» κ.α. Στην Δυτική εικονογραφία εικονίζεται να κρατά ρομφαία, τη ρομφαία του λόγου. Ιδιαίτερα σκηνές από τη

ζωή του απ. Παύλου είναι λίαν δημοφιλείς. Με την ίδρυση του νεοελληνικού κράτους η εικονογραφική παράσταση του απ. Παύλου που κηρύττει στην Πνύκα αποτελεί ένα από τα στοιχεία συνάντησης ελληνισμού - χριστιανισμού, στοιχείο της αυτοσυνειδησίας του Ελληνικού κράτους.

Η 6η Συνεδρία.

Στην 6η συνεδρία προήδρευσε ο σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κένυας κ. Μακάριος, ο οποίος παρουσίασε τους εισηγητές:

α) Κωνσταντίνος Κορναράκης, Αν. Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α. ο οποίος εισηγήθηκε το θέμα: «Πολιτισμός και πνευματική ζωή: Η ομιλία «εις το πρόσεχε σεαυτώ» του Μεγ. Βασιλείου και το παύλειο υπόβαθρό της. Ο εισηγητής ανέφερε ότι με αφετηρία τη διδασκαλία του απ. Παύλου, ο Μ. Βασίλειος αντιμετωπίζει τα προβλήματα της εποχής του. Χρησιμοποιεί παύλεια μοντέλα, την εικόνα του αθλητή και του στρατιώτη ως πρότυπα στην ομιλία του «Εις το πρόσεχε σεαυτώ». Ο άνθρωπος διδάσκεται από την κτίση, από τις υπαρξιακές περιπέτειες του συλλογικού υποκειμένου, αλλά και από την απόδειξη της Πρόνοιας του Θεού. Η ποιότητα της πνευματικής του ζωής εξαρτάται από τον διηνεκή έλεγχο των επιλογών του, προσδιορίζει τον αυτοσεβασμό του και την ελευθερία από ψυχολογικές και συναισθηματικές εξαρτήσεις και είναι στρατευμένος στη διακονία του κοινωνικού συνόλου. Έχοντας διαυγή θεώρηση του εαυτού του και των κοινωνικών αναγκών έχει τη δυνατότητα να παρεμβαίνει κριτικά στο εκάστοτε σύγχρονο πολιτισμικό ιδεώδες.

β) Ευάγγελος Ζαχαρής, Εισαγγελέας Εφετών, ο οποίος εισηγήθηκε το θέμα: «Ο Απόστολος Παύλος και τα ανθρώπινα δικαιώματα». Ο διακεκριμένος Νομικός τόνισε ότι ο καθορισμός και η προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου προσδιορίζει το επίπεδο του πολιτισμού της εκάστοτε εποχής. Κορυφαίο νομοθέτημα της νεότερης εποχής αποτελεί η Ευρωπαϊκή Σύμβαση δικαιωμάτων του ανθρώπου. Για τον Χριστιανισμό ο Θεός δεν είναι μόνο Δημιουργός αλλά και Πατέρας. Έτσι εξασφαλίζεται η ενότητα της ανθρωπότητας με κέντρο τον Τριαδικό Θεό. Η εποχή του Παύλου έχει πολλά κοινά χαρακτηριστικά με την σύγχρονη εποχή. Έξαρση της βίας, εγκλήματα λόγω καταπίεσης, φυλετικές διακρίσεις, έκλυση των ηθών αποτελούν κοινό πλαίσιο των δύο εποχών. Ο Απόστολος Παύλος πρωτοπορεί στην ανάδειξη των κοινωνικών προβλημάτων και στον τρόπο αντιμετώπισής τους.

Με αφετηρία τη θέση της γυναίκας και την σχέση της με τον άνδρα μέσα στον γάμο ο απόστολος δίνει νέα προοπτική και τη σχέση αυτή την αναγάγει στη σχέση Χριστού και Εκκλησίας. Η πρόκληση της ετερότητας και η σχέση κυρίων - δούλων είναι κάποια από τα θέματα που επικεντρώθηκε η εισήγηση.

Αποκορύφωμα της παύλειας θεολογίας είναι η διδασκαλία περί της αγάπης όπως αποτυπώνεται στην Α΄ Κορ. Η αγάπη, όπως περιγράφεται στον ύμνο της αγάπης,

είναι η πλέον ασφαλέστερη κατεύθυνση για την διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Όποιος δεν έχει νοιώσει αγάπη δεν είναι ολοκληρωμένος άνθρωπος. Η 7η Συνεδρία.

Στην 7η και τελευταία συνεδρία προήδρευσε ο Ομ. Καθηγητής κ. Ιωάννης Γαλάνης, ο οποίος παρουσίασε τον εισηγητή:

Νικόλαος Λυγερός, Στρατηγικός Σύβουλος, Δρ. Μαθηματικός, ο οποίος εισηγήθηκε το θέμα «Ο Απόστολος Παύλος και η διαχείριση κρίσεων». Ο εισηγητής τόνισε αρχικά ότι παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον ο τρόπος και ο χρόνος της κλήσεως του αποστόλου Παύλου. Στη συνέχεια ανέφερε ότι ο απόστολος Παύλος κινείται σε μία εποχή και περιοχή όπου γεωπολιτικά υπάρχει καθεστώς Ρωμαϊκής κατοχής και η νέα πίστη αντιμετωπίζεται ως υπαρκτός κίνδυνος κατά του καθεστώτος αυτού. Ο ίδιος ο Παύλος γνωρίζει καλά τα πράγματα και από τις δύο πλευρές αφού ο ίδιος πριν τη θαυμαστή μεταστροφή του ήταν διώκτης των χριστιανών. Η προσφορά του αποστόλου Παύλου στην πορεία της Εκκλησίας ήταν καθοριστική. Στον Χριστό οφείλεται η πίστη μας και στον απόστολο Παύλο η ύπαρξη της Εκκλησίας σε όλα τα μήκη και πλάτη του κόσμου. Ο Χριστός δεν μετακινείται είναι του «χρόνου», ενώ ο απόστολος ταξιδεύει διαρκώς διαδίδοντας την πίστη, είναι του «χώρου».

Ο εισηγητής χαρακτηρίζει στη συνέχεια την απειλή της νέας θρησκείας για το καθεστώς της Ρωμαϊκής κατοχής και ως μία σημαντική «κρίση» την οποία καλείται να διαχειριστεί ο απόστολος Παύλος. Αυτός επιλέγει τη στρατηγική των διαρκών μετακινήσεων, ώστε να μην μπορεί να στοχοποιηθεί και εξοντωθεί από τους αντιπάλους του εύκολα, αλλά και για να διασπείρει σε πολλούς τόπους τη νέα πίστη δημιουργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο πολλά μέτωπα. Τελικά ο Απόστολος Παύλος, κινούμενος ασφαλώς από τον ίδιο θείο ζήλο και των λοιπών αποστόλων, που άκουσαν από τα χείλη του Ιησού την εντολή να πορευθούν και να μαθητεύσουν στα έθνη, μεταφέρει και απλώνει με τα ταξίδια του τη νέα πίστη στον «χώρο» διασφαλίζοντας στη συνέχεια με την επαφή του με τους ανθρώπους, με τις επιστολές του και τη διδασκαλία του την διάδοση και διάσωσή της στο «χρόνο».

Το θέμα του Συνεδρίου των ΚΑ΄ Παυλείων

Στο τέλος της συνεδρίας όπως κάθε χρόνο ο πρόεδρος της επιστημονικής Επιτροπής κ. Ιωάννης Καραβιδόπουλος ανακοίνωσε το θέμα που επέλεξε η επιτροπή για το επόμενο συνέδριο τον Ιούλιο του 2015 και το οποίο θα είναι «Υπομονή και καρτερία στη σύγχρονη εποχή, κατά τον απόστολο Παύλο». Ο κ. Καραβιδόπουλος τόνισε ότι οι έννοιες της υπομονής και της καρτερίας δεν είναι αναγκαστικά παθητικές αλλά αντιθέτως περικλείουν μία θαυμαστή δυναμική την οποία φυσικά θα παρουσιάσουν και αναλύσουν οι εισηγητές του επόμενου συνεδρίου.

Χαιρετισμός από τον Υπουργό Μακεδονίας - Θράκης κ. Γ. Ορφανό

Στην καταληκτική συνεδρία παρευρέθη και ο νέος Υπουργός Μακεδονίας -

Θράκης κ. Γ. Ορφανός ο οποίος απηύθυνε σύντομο αλλά ιδιαίτερα σημαντικό και θεολογικά τεκμηριωμένο χαιρετισμό αναφερόμενος στο έργο του αποστόλου Παύλου και χαρακτηρίζοντας τα «Παύλεια» που κλείνουν 20 χρόνια ζωής, ως τη συνέχιση και επέκταση του έργου του μεγάλου αποστόλου στις μέρες μας.

Παρουσίαση τόμου πρακτικών - λήξη Συνεδρίου.

Μετά την ολοκλήρωση όλων των εισηγήσεων και των βραβεύσεων ο σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμων έκανε μία ανασκόπηση του συνεδρίου και παρουσίασε τον τόμο πρακτικών των ΙΘ΄ Παυλείων.

Ο σεβασμιώτατος τόνισε: «Παῦλος ὁ τῶν οὐρανῶν πολίτης, ὁ τοῦ παραδείσου θεατής, ὁ τοῦ Χριστοῦ διάπυρος ἔραστής, ὁ τῶν ἀλαλήτων μυστηρίων ἀκροατής» μᾶς συνεκάλεσε καί φέτος στό τριήμερο αὐτό συνέδριο, τό εἰκοστό συνέδριο πού ἡ χάρη του μᾶς ἀξίωσε νά πραγματοποιήσουμε πρός τιμήν του, ὡς δῶρο εὐγνωμοσύνης καί ἀντίδωρο ἐκ τῶν πλουσίων δωρεῶν του.

Εἴκοσι χρόνια «Παύλεια», εἴκοσι θεολογικά καί ἐπιστημονικά συνέδρια, ἀλλά ὁ θησαυρός τοῦ πρωτοκορυφαίου ἀποστόλου δέν ἐξαντλεῖται· συνεχίζει νά μᾶς πλουτίζει μέ τούς πολυτίμους ἀδάμαντας τῆς θεογνωσίας καί τῆς πίστεως.

Εἴκοσι χρόνια «Παύλεια», εἴκοσι θεολογικά καί ἐπιστημονικά συνέδρια, ἀλλά τά θέματα δέν ἐξαντλοῦνται, οἱ εἰσηγήσεις δέν τελειώνουν, οἱ ὁμιλητές δέν λείπουν. Πῶς, ἄλλωστε, νά συμβεῖ αὐτό, ἀφοῦ θέμα τῶν συνεδρίων καί πηγή ἐμπνεύσεως εἶναι τό «στόμα τοῦ Χριστοῦ», ὁ πρωτοκορυφαῖος ἀπόστολος; Πῶς νά συμβεῖ, ἀφοῦ ἡ χάρη τοῦ ἀποστόλου κινεῖ τόν κάλαμο τῶν εἰσηγητῶν, ἡ διδασκαλία του καθοδηγεῖ τόν νοῦ τους, ὁ λόγος του γίνεται λόγος τους;

Τόν εὐχαριστοῦμε καί τόν εὐγνωμονοῦμε καί πάλιν καί πολλάκις, γιατί δέχθηκε τήν ταπεινή προσφορά μας καί ἀντικατέπεμψε πλούσια τήν εὐλογία του.

Τό εἰκοστό συνέδριο τῶν «Παυλείων» ὁλοκληρώθηκε ἤδη, φωτίζοντας μία ἄλλη πτυχή τοῦ πολυπλεύρου ἀδάμαντος, τοῦ ἁγίου ἐνδόξου ἀποστόλου Παύλου, τή σχέση τοῦ ἀποστόλου Παύλου μέ τόν πολιτισμό.

Καί καθὼς ὁ πολιτισμός δέν εἶναι κάτι ἐνιαῖο καί συμπαγές, ἐκφράζει ποικίλες ἐκφάνσεις τῆς πνευματικῆς δημιουργίας τοῦ ἀνθρώπου, ἐπηρεάζει καί ἐπηρεάζεται ἀπό αὐτές. Πολιτισμός εἶναι τό περιβάλλον μέσα στό ὁποῖο ζεῖ καί ἀναπτύσσει τίς δραστηριότητές του ὁ κάθε ἄνθρωπος· εἶναι τό πνευματικό περιβάλλον μέσα στό ὁποῖο κήρυξε ὁ πρωτοκορυφαῖος ἀπόστολος, ἀλλά καί τό περιβάλλον μέσα στό ὁποῖο συνεχίζει νά ἀκούεται ὁ λόγος του ἀνά τούς αἰῶνες.

Αὐτό τό πνευματικό περιβάλλον τοῦ χθές καί τοῦ σήμερα ἀνέδειξαν οἱ δεκατρεῖς συνολικά εἰσηγήσεις πού εἴχαμε τήν εὐκαιρία νά παρακολουθήσουμε κατά τή διάρκεια τοῦ τριήμερου συνεδρίου μας.

Τό γενικό πλαίσιο τῆς σχέσεως τοῦ ἀποστόλου Παύλου μέ τόν πολιτισμό ἀλλά καί τῶν «Παυλείων» μέ αὐτόν ἔθεσε μέ ἐξαιρετική εὐστοχία ἡ εἰσαγωγική εἰσήγηση.

Ἀκολούθησαν δύο ομάδες εἰσηγήσεων: ἡ πρώτη παρουσίασε τή σχέση τοῦ ἀποστόλου Παύλου μέ τή φιλοσοφία καί τήν εἰδωλολατρική παράδοση καί συγκεκριμένα μέ τή στωϊκή φιλοσοφία καί μέ τήν αὐτοκρατορική λατρείας τῆς ρωμαϊκῆς ἐποχῆς.

Ἡ δεύτερη τή σχέση του μέ τήν Παλαιά Διαθήκη καί τή διδασκαλία της, μέ τήν Ἰουδαϊκή παράδοση καί τόν Ἰουδαϊκό πολιτισμό τοῦ 1ου μετά Χριστόν αἰῶνος.

Στή συνέχεια περάσαμε στούς ἐπόμενους αἰῶνες, μετά τόν ἀπόστολο Παῦλο, καί ἀκούσαμε σχετικά μέ τήν ἐπίδραση τῆς θεολογίας του στήν ὁμιλία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου «Εἰς τό Πρόσεχε σεαυτῶ» καί τή σχέση της μέ τόν πολιτισμό καί τήν πνευματική ζωή, ὅπως ἀναδεικνύεται μέσα ἀπό αὐτή τήν ὁμιλία. Διαπιστώσαμε πόσο ἔχει ἐπηρεάσει ὁ λόγος τοῦ ἀποστόλου Παύλου τόν ἑλληνικό παροιμιακό λόγο, ἀλλά καί εἶδαμε τήν παρουσία τοῦ πρωτοκορυφαίου ἀποστόλου στή ζωγραφική καί τίς τέχνες γενικότερα, καί συγκεκριμένα στήν εἰκονογράφηση τῆς Παλαιᾶς Μητροπόλεως τῆς Βεροίας καί στήν τέχνη Ἀνατολῆς καί Δύσεως.

Ἡ τελευταία ἐνότητα εἰσηγήσεων ἀνέδειξε τή σχέση καί τήν ἐπίδραση τοῦ ἀποστόλου καί τῆς διδασκαλίας του στόν σύγχρονο κόσμο καί τόν πολιτισμό του. Οἱ τέσσερις εἰσηγητές μας φώτισαν τέσσερις διαφορετικές πλευρές: τή σχέση του μέ τόν πολιτισμό καί τήν ἱεραποστολή, τή θεώρηση τῶν συγχρόνων πολυπολιτισμικῶν κοινωνιῶν ὑπό τό φῶς τῆς διδασκαλίας τοῦ ἀποστόλου Παύλου, τή θέση τοῦ ἀποστόλου σέ σχέση μέ ἕνα ζήτημα πού ἀπασχολεῖ ἰδιαιτέρως τήν ἐποχή μας, αὐτό τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, ἀλλά καί τή συμβολή του ἀποστόλου Παύλου καί τῆς διδασκαλίας του στή διαχείριση τῶν κρίσεων πού ταλανίζουν τίς ἀνθρώπινες κοινωνίες καί τόν κόσμο.

Τό συνέδριό μας, τήν ἔναρξη τοῦ ὁποίου τίμησε ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Ἱερώνυμος, ἔχει ἤδη φθάσει στό τέλος του. Καί ἄν τήν πρώτη ἡμέρα εἶχαμε τή χαρά νά παρουσιάσουμε τόν ἐπετειακό τόμο τῶν «Παυλείων» μέ τήν εὐκαιρία τῆς συμπληρώσεως εἴκοσι ἐτῶν ἀπό τήν καθιέρωσή τους, σήμερα, ὅπως κάθε χρόνο αὐτή τήν ἡμέρα, ἔχουμε τή χαρά νά σᾶς παρουσιάσουμε τόν τόμο τῶν Πρακτικῶν του 10ῦ Συνεδρίου μέ θέμα: «Ἐξουσία καί διακονία κατά τόν ἀπόστολο Παῦλο».

Ἡ ἐπιτυχία κάθε συνεδρίου ὀφείλεται σέ πολλούς. Γι' αὐτό καί οἱ εὐχαριστίες αὐτή τήν ὥρα εἶναι πολλές. Εὐγνωμοσύνη καί εὐχαριστία ἐκφράζουμε στόν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος, γιατί παρά τό βεβαρυμένο πρόγραμμά του, ἦταν παρών στήν πολύ σημαντική γιά τήν Ἱερά Μητρόπολη Βεροίας, Ναούσης καί Καμπανίας ἐπέτειο τῶν Κ' Παυλείων καί κήρυξε τήν ἔναρξη τοῦ Συνεδρίου μας.

Ἡ εὐχαριστία καί ἡ εὐγνωμοσύνη μας ἀνήκει πρός τούς Σεβασμιωτάτους ἐκπροσώπους τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καί τῶν Μακαριωτάτων Πατριαρχῶν τῶν πρεσβυγενῶν καί νεωτέρων Πατριαρχείων καί

Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, οἱ ὁποῖοι μᾶς τίμησαν μέ τήν παρουσία τους καί μᾶς μετέφεραν τίς εὐχές τῶν Προκαθημένων τῶν Ἐκκλησιῶν τίς ὁποῖες ἐκπροσωποῦν. Ἐγκάρδιες εὐχαριστίες ὀφείλουμε στά μέλη τῆς Ἐπιστημονικῆς καί Ὀργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συνεδρίου μας, καί ἰδιαιτέρως στούς καθηγητές κ. Ἰωάννη Γαλάνη καί Ἰωάννη Καραβιδόπουλο, οἱ ὁποῖοι εἴκοσι χρόνια τώρα συμβάλλουν μέ τίς γνώσεις καί τήν ἐμπειρία τους, ἀλλά καί μέ τίς εἰσηγήσεις τους, στήν ἐπιτυχία τῶν Συνεδρίων μας, καί βεβαίως καί αὐτοῦ, τοῦ εἰκοστοῦ Συνεδρίου.

Θερμές εὐχαριστίες ἀνήκουν καί στούς ἐκλεκτούς εἰσηγητές μας, στούς προέδρους τῶν συνεδριῶν, καί σέ ὅλους ὅσους συνέβαλαν μέ ποικίλους τρόπους στήν ἐπιτυχή διοργάνωση καί πραγματοποίηση τοῦ Συνεδρίου μας.

Εὐχαριστῶ, τέλος, θερμά τούς ἄρχοντες τῆς πόλεως καί τοῦ νομοῦ μας, τόν ἱερό κληρο, τούς μοναχούς καί τίς μοναχές καί ὅσους παρακολούθησαν τό Συνέδριο τιμῶντας μέ τήν παρουσία τους τόν πρωτοκορυφαῖο ἀπόστολο καί διδάσκαλό μας ἀπόστολο Παῦλο καί τίς ἐκδηλώσεις τῶν Κ' Παυλείων.

Δέν θά μπορούσα, βεβαίως, νά ὀλοκληρώσω αὐτή τή σύντομη ἐπισκόπηση τοῦ Συνεδρίου, χωρίς νά ἀναφερθῶ εὐγνωμόνως σ' αὐτόν πού εἶναι ἡ ἀρχή καί τό τέλος, ἡ ἀφορμή καί ἡ αἰτία, ὁ ἐμπνευστής καί ὁ καθοδηγητής ὄχι μόνο αὐτοῦ ἀλλά καί ὅλων τῶν Συνεδρίων, ὄχι μόνο τῶν «Παυλείων» ἀλλά καί ὅλου τοῦ πνευματικοῦ ἔργου πού συντελεῖται στήν Ἱερά Μητρόπολή μας, ἰδιαιτέρως τά τελευταῖα εἴκοσι χρόνια, τόν πρωτοκορυφαῖο ἀπόστολο Παῦλο. Τοῦ ἀνήκει ἡ εὐγνωμοσύνη μας, ἡ εὐχαριστία μας, ὁ σεβασμός μας καί ἡ τιμή μας. Τόν παρακαλοῦμε γιά τήν εὐλογία του. Τόν ἱκετεύουμε γιά τίς πρεσβεῖες του. Καί εὐχόμεθα ταπεινῶς νά κατευθύνει τά διαβήματα πάντων ἡμῶν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν καί εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ πάντοτε.

© gerbekes - I.M.B.N.K.

© gerbekes - I.M.B.N.K.

© gerbekes - I.M.B.N.K.

© gerbekes - I.M.B.N.K.

© gerbekes - I.M.B.N.K.

© gerbekes - I.M.B.N.K.

© gerbekes - I.M.B.N.K.

© gerbekes - I.M.B.N.K.

© gerbekes - I.M.B.N.K.

© gerbekes - I.M.B.N.K.

Πηγή: imverias.gr